

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: Secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van Odisee**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

datum	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
9 juni 2015	visitatierapport.
onderwerp	
Accreditatiebesluit	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
(003816)	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.
bijlagen	
4	De professioneel gerichte opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs van Odisee bevindt zich in het studiegebied onderwijs en wordt ingericht op drie campussen, namelijk campus Brussel, campus Parnas Dilbeek (voor de vakken lichamelijke opvoeding en bewegingsrecreatie) en campus Waas in Sint-Niklaas.

De opleidingsleerresultaten of de competenties waarnaar de opleiding streeft vertrekken vanuit de 10 decretale functionele gehelen of rollen van de leraar, namelijk (1) Begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen, (2) Opvoeder, (3) Inhoudelijk expert, (4) Organisator, (5) Innovator-onderzoeker, (6) Partner van ouders en verzorgers, (7) Lid van een schoolteam, (8) Partner van externen, (9) Lid van de onderwijsgemeenschap en (10) Cultuurparticipant. Hieraan heeft de opleiding een elfde competentie toegevoegd, namelijk het werken aan de beroepshoudingen of attitudes. Onder elke competentie zijn kerndoelen ondergebracht.

De commissie vindt het sterk dat de opleiding op campus Brussel en campus Parnas Dilbeek haar competentiemodel met de kerndoelen onderbouwt vanuit een brede visie met eigen accenten zoals meesterschap, duurzaam leren (met aandacht voor diversiteit), lateraal denken en reflecterend en onderzoekend leren. Ook de visie van de opleiding op campus Waas Sint-Niklaas wordt door de commissie gewaardeerd. Die gaat uit van enkele belangrijke uitgangspunten per opleidingsfase, namelijk 'je leert niet alleen' (fase 1), 'je leert al doende' (fase 2) en 'je leert ook elders' (fase 3) met een focus op toenemende autonomie van en zelfsturing door de student.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces van de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs van HUB (campus Brussel en Parnas) als voldoende en van KAHO (campus Waas) als goed.

Pagina 2 van 9 Het programma van de opleiding is opgebouwd uit 180 studiepunten en bestaat in het modeltraject uit drie opleidingsjaren (door de opleiding fases genoemd) waarbij in elke opleidingsfase 60 studiepunten worden opgenomen. Daarnaast organiseert de opleiding op campus Waas Sint-Niklaas een leerroute die zich richt op werkstudenten, namelijk het Hoger Afstandsonderwijs (HAO), dat evenwaardig met de reguliere dagopleiding is uitgebouwd. Verschillen tussen de HAO-opleiding en de reguliere opleiding zijn niet zozeer inhoudelijk, maar eerder organisatorisch. De studielast is zwaar maar haalbaar. Op campus Waas Sint-Niklaas spreiden HAO-studenten hun studie over vier of meer academiejaren en starten ze de eerste opleidingsfase met 'slechts' 42 studiepunten om een betere combinatie van de studie met het werk en/of gezin mogelijk te maken. De opbouw van het programma op campus Brussel en campus Parnas verloopt aan de hand van drie grote componenten, namelijk vakken uit het gemeenschappelijke programma van alle lerarenopleidingen binnen de vroegere hogeschool HUB, een specifiek gedeelte waaronder de twee vakken secundair onderwijs, en de praktijkcomponent. De samenhang hiertussen is duidelijk, al blijft het volgens de commissie aangewezen om een gemeenschappelijk concept over de vakdidactiek te expliciteren, met specifieke aandacht voor het leren van leerlingen. Studenten maken een keuze van twee vakken secundair onderwijs uit een lijst van 15 aangeboden vakken; niet alle vakkencombinaties zijn echter mogelijk. Een student kan ook voor Bewegingsrecreatie kiezen, dat zich eerder richt op een beroepsactiviteit binnen de vrijetijdssector.

Op campus Waas Sint-Niklaas bestaat het programma eveneens uit de drie componenten, gespreid over zes semesters. Onder de eerste component vallen de vakken secundair onderwijs. Een student maakt een keuze van twee vakken uit een lijst van negentien vakken. Men kan eveneens kiezen voor Bewegingsrecreatie. Ook hier zijn niet alle combinaties mogelijk om organisatorische redenen. De samenhang tussen de verschillende opleidingsonderdelen is volgens de commissie duidelijk. De opleiding wordt aangespoord om een opleidingsspecifieke visie op vakdidactiek te ontwikkelen en de sterke topics uit de verschillende vakdidactiek samen te brengen en gemeenschappelijk te maken. Hierbij moet er meer expliciete aandacht komen voor het leren van leerlingen. Een tweede component in het programma zijn de vakoverstijgende opleidingsonderdelen die gericht zijn op de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen en op horizonverruiming. De derde component wordt tenslotte gevormd door de praktijk en de stages.

Vooraf in de derde opleidingsfase richten de keuzetrajecten zich op een aantal internationale trajecten zoals Erasmusuitwisseling, intercommunautaire mobiliteit, buitenlandse stage of uitwisseling binnen een project. Studenten komen zo voldoende in aanraking met internationalisering, ook via internationalisation@home. De commissie vindt het positief dat op alle campussen mobiliteit niet zomaar om de mobiliteit vooropgesteld wordt, maar dat de opleiding met internationalisering specifieke competenties beoogt zoals interculturele competenties, horizonverbreding en taalvaardigheid. Op campus Waas Sint-Niklaas sprong de module 'Over de grenzen' in het oog waarbij studenten onder andere lessen van hun vak secundair onderwijs voorbereiden en geven in het Engels aan multiculturele klassen van secundaire scholen in Groot-Brittannië.

Er zijn verschillende werkvormen in de opleiding aanwezig, waarbij het principe van 'teach as you preach' gehanteerd wordt. De kwaliteit van het studiemateriaal is wisselend in campus Brussel en Parnas Dilbeek. Op campus Waas Sint-Niklaas trof de commissie nagenoeg voor alle vakken verzorgd en kwaliteitsvol studiemateriaal aan.

Pagina 3 van 9 De opbouw van de stages is logisch en de commissie waardeert dat studenten in de eerste opleidingsfase al starten met een eerste participatieve stage om zo snel het werkveld te leren kennen. Op alle campussen wordt heel wat stage gelopen in verschillende contexten waarbij telkens een grotere mate van zelfstandigheid wordt verwacht. Op campus Waas Sint-Niklaas is het digitaal stageportfolio op het leerplatform N@tschool een meerwaarde. De commissie waardeert dat de stages daar aaneengeregen worden door regelmatige reflecties van de studenten. Wel dient er meer aandacht te zijn voor het gebruik van de aangeleerde concepten in de reflecties. Ook op campus Brussel en campus Parnas wordt er over de stages gereflecteerd in een digitaal stageportfolio. Studenten leren reflecteren aan de hand van verschillende methodes en technieken. Aangeraden wordt om deze concepten cumulatief en complementair samen te voegen tot één systeem van reflectie en om studenten te leren dit consequent en diepgaand te gebruiken.

In de begeleiding van de studenten komt een grote zorg naar de studenten toe naar voor. De docenten zijn betrokken, hebben passie voor hun vak en staan open voor visie en vernieuwing. De commissie kon vaststellen dat er wordt geïnvesteerd in professionalisering en dit zowel vanuit persoonlijke interesses als vanuit beleidsopties. Ze zijn gemakkelijk bereikbaar en studenten hebben met hen een laagdrempelig contact. De ombudspersoon is evenzeer bekend bij de studenten.

De commissie is tevreden over de materiële ruimtes op alle campussen, waaronder de mediatheek. Studenten hebben hier een groot assortiment aan materialen ter beschikking om individueel of samenwerkend te leren. De campussen hebben de vereiste vakdidactische uitrusting om degelijk onderwijs te verzorgen.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als voldoende.

Op campus Waas Sint-Niklaas heeft de opleiding een toetsbeleid uitgeschreven dat aandacht heeft voor validiteit en betrouwbaarheid, dat transparant en efficiënt wil zijn, dat zelf- en peerevaluatie stimuleert en dat accent legt op het leerproces en niet op het behalen van de punten als doel op zich. De beoordelingsprocedure dient nu nog verder geformaliseerd en geëxpliciteerd te worden aan alle betrokkenen. De commissie stelde in deze opleiding het hanteren van een grote waaier aan evaluatievormen vast, met inbegrip van zelfevaluatie en peerevaluatie. De studenten zijn op alle campussen geïnformeerd over de examenvormen en –procedures door concrete informatie in het onderwijs- en examenreglement, de ECTS-fiches, Toledo, de cursussen, vademecums (campus Brussel en campus Parnas Dilbeek) en studiewijzers (campus Waas Sint-Niklaas). Er is ook voorzien in feedback. De verbeterleutels van de examens zijn voor de commissie duidelijk.

De toetsing van de stage verloopt behoorlijk. Op campus Brussel en campus Parnas Dilbeek dient wel transparanter gemaakt te worden welke elementen voor welk gewicht meetellen en hoe men in detail komt tot het eindcijfer voor stages. De stage-evaluatie op campus Waas Sint-Niklaas gebeurt doordacht. Hier moet het tot stand komen van het eindcijfer voor de stage nog meer verduidelijkt worden aan de studenten. Voor de toetsing van de bachelorproef worden op campus Brussel en campus Parnas Dilbeek verschillende evaluatieformulieren gebruikt. De commissie vraagt om te streven naar grotere gemeenschappelijkheid. De commissie verwacht dat de vernieuwde aanpak van de bachelorproef op campus Waas Sint-Niklaas zal aantonen dat er nu sterker aan de onderzoekscompetenties gewerkt wordt.

Pagina 4 van 9 De eindproef of bachelorproef vormt op campus Brussel en campus Parnas Dilbeek het sluitstuk van een onderzoeksleerlijn waar de studenten nog bewuster voor moeten worden gemaakt. De eindproef is een praktijkgerelateerd onderzoeksproject dat uitgetest wordt in de concrete onderwijscontext. Het is positief dat de opleiding in kaart heeft gebracht in welke opleidingsfase en in welke opleidingsonderdelen de verschillende onderzoeksvaardigheden aan bod komen. De begeleiding van de bachelorproef verloopt over het algemeen vlot. Op campus Waas Sint-Niklaas is in het programma een leerlijn van 'de leraar als onderzoeker-innovator' uitgewerkt en werd de bachelorproef omgevormd tot een wetenschappelijk project van zes studiepunten. Ook hier mag de wetenschappelijke leerlijn meer herkenbaar in de opleidingsonderdelen worden uitgewerkt. De begeleiding van de bachelorproef is ook hier in orde.

De commissie is van mening dat afgestudeerden van de opleiding om campus Brussel en campus Parnas Dilbeek vakinhoudelijke sterk staan en voldoen aan het criterium van meesterschap. Een breed gevormde leraar met veel vakexpertise mag verwacht worden van de afgestudeerden op campus Waas Sint-Niklaas.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 5 van 9 **Besluit**¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van Odisee.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door Odisee. De opleiding wordt aangeboden te Brussel, Dilbeek en Sint-Niklaas zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023

Den Haag, 9 juni 2015

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport –en besluit

Pagina 6 van 9 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel ²	Oordeel ³
1. Beoogd eindniveau	G	G
2. Onderwijsproces	V	G
3. Gerealiseerd eindniveau	V	V
Eindoordeel opleiding	Voldoende	

² Campus Brussel en Dilbeek

³ Campus Waas Sint-Niklaas en Campus Waas Sint-Niklaas Traject voor werkstudenten (HAO)

Naam instelling	Odisee
Adres instelling	Warmoesberg 26 B-1000 Brussel
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: Secundair onderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Leraar
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – Traject voor werkstudenten (campus Waas)
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Brussel
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 – 09 – 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ⁴	2014 – 2015
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education

⁴ Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs formuleert concrete doelstellingen, ontwerpt krachtige en stimulerende leeromgevingen in een veilig en ondersteunend klasklimaat, gebruikt passende werkvormen en een correcte evaluatiemethodiek ter ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces. Hij neemt hierbij als uitgangspunt de klasgroep en de individuele leerling en differentieert waar nodig.
2. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een positief leer- en leefklimaat voor leerlingen, met aandacht voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerling. Hij begeleidt attitudevorming bij leerlingen en bereidt ze voor op maatschappelijke participatie. Hij speelt gericht in op sociale, culturele en talige diversiteit.
3. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de domeinspecifieke vakinhoudelijke en vakdidactische (basis)kennis, vertaalt deze op een gestructureerde, kritische en creatieve manier in het Standaardnederlands naar leerlingen en integreert ICT-toepassingen. Hij ontwikkelt een attitude van levenslang leren.
4. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een efficiënte en stimulerende werk- en leeromgeving naar aanpak, tijd en ruimte en gaat correct om met administratieve taken.
5. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden, is op de hoogte van en integreert vernieuwende tendensen binnen het vakdomein, reflecteert kritisch op zijn eigen functioneren en stuurt zichzelf bij.
6. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de communicatieve basisvaardigheden om op een correcte manier in gesprek te gaan met ouders, rekening houdende met de diversiteit en de complexiteit van de context.
7. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs functioneert teamgericht en maakt de eigen pedagogische en (vak)didactische aanpak bespreekbaar. Hij neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het pedagogisch project en ontwikkelt ondernemingszin.
8. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt communicatieve vaardigheden om op een gepaste manier in gesprek te gaan met externe partners, met het oog op het uitbouwen van een netwerk.
9. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs neemt deel aan het maatschappelijke debat over onderwijskundige thema's en de rol van de leraar in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs denkt kritisch en met een open geest na over ontwikkelingen op sociaal-politieke, sociaaleconomische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domeinen.

Datum validatie: 10 juni 2013

Voorzitter:

- Kristien Arnouts, verantwoordelijke studiedienst Christelijk Onderwijs Centrale, ACV;

Leden:

- Jos Bollen, gewezen algemeen directeur, Sint-Augustinusinstituut Bree, coördinerend directeur scholengemeenschap Sint-Michiel;
- Jaap Buitink, zelfstandig onderwijsadviseur bij Buitink Onderwijsadvies (onderwijsdeskundige);
- Jade De Prins, Bachelor in het onderwijs: Secundair onderwijs aan Thomas More Mechelen (afgestudeerd in september 2013) (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Evelien Vandenhaute, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad,, secretaris.